EUROOPA KOHTU OTSUS (kolmas koda)

10. november 2011 *

Kohtuasjas C-505/10,

mille ese on ELTL artikli 267 alusel Højestereti (Taani) 15. oktoobri 2010. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 21. oktoobril 2010, menetluses

Partrederiet Sea Fighter

versus

Skatteministeriet,

EUROOPA KOHUS (kolmas koda),

koosseisus: koja esimees K. Lenaerts, kohtunikud J. Malenovský, R. Silva de Lapuerta (ettekandja), G. Arestis ja T. von Danwitz,

* Kohtumenetluse keel: taani.

kohtujurist: Y. Bot,
kohtusekretär: ametnik K. Sztranc-Sławiczek,

arvestades kirjalikus menetluses ja 13. septembri 2011. aasta kohtuistungil esitatut,

arvestades kirjalikke märkusi, mille esitasid:

– Partrederiet Sea Fighter, esindaja: advokaat N. Bjørnholm,

– Taani valitsus, esindajad: S. Juul Jørgensen ja K. Lundgaard Hansen,

– Saksamaa valitsus, esindajad: T. Henze ja J. Möller,

– Euroopa Komisjon, esindajad: W. Mölls ja P. Dyrberg,

olles 20. septembri 2011. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

otsuse

1 Eelotsusetaotlus käsitleb seda, kuidas tõlgendada nõukogu 19. oktoobri 1992. aasta direktiivi 92/81/EMÜ mineraalõlidele kehtestatud aktsiisimaksude struktuuri ühtlustamise kohta (EÜT L 316, lk 12), mida on muudetud nõukogu 22. detsembri 1994. aasta direktiiviga 94/74/EÜ (EÜT L 365, lk 46; ELT eriväljaanne 09/01, lk 264), (edaspidi „direktiiv 92/81"), artiklit 8.

2 Taotlus on esitatud Partrederiet Sea Fighteri (edaspidi „Sea Fighter") ja Skatteministerieti vahelises kohtuvaidluses viimase keeldumise üle vabastada mineraalõliaktsiisist mootorikütus, mida tarvitab talle kuuluvale laevale püsivalt kinnitatud ekskavaator.

Õiguslik raamistik

Liidu õigusnormid

3 Direktiivi 92/81 artikkel 8 sätestab:

„1. Lisaks sellele, mis on [nõukogu 25. veebruari 1992. aasta] direktiivi 92/12/EMÜ [aktsiisiga maksustatava kauba üldise korralduse ja selle kauba valdamise, liikumise

ning järelevalve kohta (EÜT L 76, lk 1; ELT eriväljaanne 09/01, lk 179)] üldsätetega ette nähtud aktsiisiga maksustatavate toodete maksust vabastamise kohta teataval kasutuseesmärgil, ja piiramata muude ühenduse sätete kohaldamist, peavad liikmesriigid ühtlustatud aktsiisist vabastama järgmisena loetletud tooted tingimustel, mille nad sätestavad selleks, et tagada maksuvabastuse korrektne ja arusaadav kohaldamine ning ära hoida aktsiisist kõrvalehoidumine, maksustamise vältimine ja muud kuritarvitused:

[...]

c) mineraalõlid, mida tarnitakse kasutamiseks mootorikütusena ühenduse territoriaalvetes sõitmiseks (sealhulgas kalapüügiks), välja arvatud eraomanduses olevate lõbusõidulaevade jaoks.

Käesolevas direktiivis käsitatakse eraomanduses oleva lõbusõidulaevana laeva, mida kasutab füüsiline või juriidiline isik selle omanikuna, rentnikuna või muul viisil mittekaubanduslikel eesmärkidel ja eesmärkidel, mis ei ole seotud reisijate või kaupade veoga ega teenuste osutamisega tasu eest või riigiasutuste huvides.

[...]

2. Ilma et see piiraks muude ühenduse sätete kohaldamist, võivad liikmesriigid anda täieliku või osalise aktsiisivabastuse või vähendada aktsiisi määra mineraalõlide või muude samaks otstarbeks ette nähtud toodete puhul, mida kasutatakse maksukontrolli all:

[...]

b) sõitmiseks laevatatavatel siseveeteedel, välja arvatud eraomandis olevate lõbusõidulaevade puhul;

[...]

g) laevatatavate veeteede ja sadamate süvendustöödel.

[...]" [mitteametlik tõlge]

Siseriiklikud õigusnormid

4 Direktiivi 92/81 artikli 8 lõike 1 punkt c on Taani õigusesse üle võetud mineraalõli aktsiisi seaduse (Mineralolieafgiftsloven) § 9 lõikega 4 ja süsinikdioksiidi aktsiisi seaduse (Kuldioxidafgifsloven) § 7 lõikega 4.

5 Taani seadusandja ei kasutanud direktiivi 92/81 artikli 8 lõike 2 punktiga g antud õigust.

6 Mineraalõli aktsiisi seaduse § 9 lõike 4 punkt 1 on sõnastatud järgmiselt:

„Maks tagastatakse seoses [...] kaupadega, mida kasutatakse raudtee- või laevaveol ning kaubanduslikul meresõidul muude kui lõike 1 punktis 3 nimetatud laevadega, välja arvatud lõbusõidulaevad [...]"

7 Süsinikdioksiidi aktsiisi seaduse § 7 lõike 4 punkt 1 näeb ette järgmist:

„Maks tagastatakse seoses [...] maksustatavate kaupadega [...], mida käibemaksuseaduse alusel registreeritud ettevõtja kasutab sõitmiseks laevade ja kalalaevadega."

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimus

8 M/S Grethe Fighter, mida käitab Sea Fighter, on spetsiaalselt merealusteks süvendus- ja ehitustöödeks ehitatud laev. Laeva tekile on püsivalt kinnitatud ekskavaator, millel on iseseisev mootor ja iseseisev kütusepaak. Ekskavaator töötab laeva peamasinast eraldi. Ekskavaatori mootori kütusepaagi täitmiseks tangitakse kütus laeva peapaagist. Ekskavaatori süvendustöö ajal on laev ankrus, ent liigub siis, kui pinnast merre

laotatakse. Sea Fighter soovis maksu tagasi saada selles osas, mis seondub mineraalõli tarbimisega M/S Grethe Fighteril ajavahemikul 1. jaanuarist 2001 kuni 30. septembrini 2003.

9 ToldSkat Østjylland (maksu- ja tolliameti Østjyllandi piirkondlik büroo) leidis 19. veebruari 2004. aasta otsuses, et Sea Fighteril ei ole õigust nõuda selle ajavahemiku eest ekskavaatori tarbitud diislikütuse pealt mineraalõli- ja CO2-aktsiisi tagastamist. Nimetatud büroo tähtsustas nimelt asjaolu, et ekskavaator töötab laeva mootorist eraldi.

10 Landskatteretten (riiklik maksukomisjon) jättis selle otsuse 4. märtsil 2005 muutmata.

11 Sea Fighter esitas nimetatud otsuse peale kaebuse Vestre Landsretile (lääne ringkonnakohus), kes tegi 29. veebruaril 2008 otsuse maksuhalduri kasuks.

12 See kohtuotsus on edasi kaevatud Højesteretile, kes otsustas menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmise eelotsuse küsimuse:

„Kas […] direktiivi 92/81 […] artikli 8 lõike 1 punkti c tuleb tõlgendada nii, et mineraalõlid, mida tarnitakse kasutamiseks ekskavaatoris, mis on küll laevale püsivalt kinnitatud, kuid mis töötab iseseisva mootori ja kütusepaagiga laeva peamootorist eraldi, on maksust vabastatud sellistel asjaoludel nagu käesolevas asjas?"

Eelotsuse küsimus

13 Sissejuhatuseks olgu märgitud, et direktiivi 92/81 põhjendustest 3 ja 5 nähtuvalt on direktiivi eesmärk ühest küljest määratleda nende mineraalõlitoodete ühtlustatud mõisted, mis kuuluvad aktsiisimaksude üldisse süsteemi, ning teisest küljest näha liidu tasandil ette teatavad kohustuslikud aktsiisivabastused seoses nende toodetega (vt 1. aprilli 2004. aasta otsus kohtuasjas C-389/02: Deutsche See-Bestattungs-Genossenschaft, EKL 2004, lk I-3537, punkt 17, ja 1. märtsi 2007. aasta otsus kohtuasjas C-391/05: Jan De Nul, EKL 2007, lk I-1793, punkt 21).

14 Järelikult tuleb neid maksuvabastusi käsitlevaid sätteid tõlgendada autonoomselt, tuginedes kõnealuste sätete sõnastusele ja direktiiviga 92/81 taotletavatele eesmärkidele (vt eespool viidatud kohtuotsused Deutsche See-Bestattungs-Genossenschaft, punkt 19, ja Jan De Nul, punkt 22).

15 Käsitledes direktiivi 92/81 artikli 8 lõike 1 punkti c esimest lõiku, mille kohaselt mineraalõlid, mida tarnitakse kasutamiseks mootorikütusena liidu territoriaalvetes sõitmiseks, on ühtlustatud aktsiisist vabastatud, tuleb rõhutada, et see säte näeb ette üheainsa erandi nimetatud erandkorrast, täpsustades, et maksuvabastus ei laiene mineraalõlidele, mida tarvitatakse sõitmiseks „eraomanduses olevate lõbusõidulaevade" pardal. Sama sätte teine lõik määratleb mõiste „eraomanduses olev lõbusõidulaev": see on laev, mida kasutatakse „mittekaubanduslikel eesmärkidel" (vt eespool viidatud kohtuotsuse Deutsche See-Bestattungs-Genossenschaft, punkt 22).

16 Niisiis on Euroopa Kohus mainitud kohtuotsuse punktides 23 ja 25 leidnud, et igasugune kaubanduslikul eesmärgil sõitmine kuulub direktiivi 92/81 artikli 8 lõike 1 punkti c esimeses lõigus ette nähtud ühtlustatud aktsiisi maksuvabastuse kohaldamisalasse, ilma et tohiks teha vahet kõnealuse sõitmise eesmärkide järgi.

17 Seega eesmärk, miks laev liidu territoriaalvetes sõitis, ei oma tarvitatud mineraalõli aktsiisivabastuse kohaldamiseks tähtsust, kui tegemist on sõitmisega, mis hõlmab teenuste osutamist tasu eest.

18 Mis puudutab sellise sõidu tehnilisi erisusi, siis on Euroopa Kohus eespool viidatud kohtuotsuse Jan De Nul punktis 40 täpsustanud, et manöövrid, mis põhjasüvendaja pumpamistoimingute ja materjali kogumise käigus sooritas, st süvendustööde tegemiseks vajalikud veod, kuuluvad mõiste „sõitmine" alla direktiivi 92/81 artikli 8 lõike 1 punkti c esimese lõigu tähenduses. Seega nõuab see mõiste, et teenuste osutamine tasu eest oleks laeva liikumisega lahutamatult seotud.

19 Seevastu ei saa mainitud sätet tõlgendada nii, nagu võiks seda kohaldada kõikide teenuste osutamisele liidu territoriaalvetes asuvalt laevalt, st mineraalõlide tarbimisele, mis ei ole laeva liikumisega seotud.

20 Selle sätte sõnastusest ilmneb nimelt, et asjaomane maksuvabastus sõltub sellest, kas mineraalõli kasutatakse mootorikütusena liidu territoriaalvetes sõitmiseks.

21 Peale selle tuleneb direktiivi 92/81 eesmärgist, mille kohaselt kehtestavad liikmesriigid mineraalõlidele ühtlustatud aktsiisi, et eesmärgiks ei ole seatud üldist laadi maksuvabastuste kehtestamist.

22 Põhikohtuasjas on selge, et laevale kinnitatud ekskavaator kasutab mineraalõli täiesti eraldi laeva peamasinast.

23 Neil asjaoludel ei saa seda kasutamist pidada lahutamatult seotuks selle laeva liikumisega, millele on kinnitatud ekskavaator.

24 Seega tuleb esitatud küsimusele vastata, et direktiivi 92/81 artikli 8 lõike 1 punkti c tuleb tõlgendada nii, et mineraalõlid, mida tarnitakse kasutamiseks ekskavaatoris, mis on küll laevale püsivalt kinnitatud, kuid mis töötab iseseisva mootori ja kütusepaagiga laeva peamootorist eraldi, ei ole aktsiisist vabastatud.

Kohtukulud

25 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus pooleli oleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse siseriiklik kohus. Euroopa Kohtule märkuste esitamisega seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (kolmas koda) otsustab:

Nõukogu 19. oktoobri 1992. aasta direktiivi 92/81/EMÜ mineraalõlidele kehtestatud aktsiisimaksude struktuuri ühtlustamise kohta (muudetud nõukogu

22. detsembri 1994. aasta direktiiviga 94/74/EÜ) artikli 8 lõike 1 punkti c tuleb tõlgendada nii, et mineraalõlid, mida tarnitakse kasutamiseks ekskavaatoris, mis on küll laevale püsivalt kinnitatud, kuid mis töötab iseseisva mootori ja kütusepaagiga laeva peamootorist eraldi, ei ole aktsiisist vabastatud.

Allkirjad